

לוח עמנוד החימני בזוהר'ק למחרשות ואירא		
פרשת וירוזש		
מתק מדבר	וילגא	יום
תסא	ס"ת קע"ב-קב' ע"א	ראשון
תס"ו	צ"ע"א-קע"ב	שני
תעב	קא ע"א-קב' ע"א	שלישי
תעט	קב"ב-מחוזנ'ע-קב' ע"א	רביעי
תפד	מדח"ק ע"ב-קב' ע"א	חמישי
תצא	מודח"ק ע"ב-קב' ע"א	שישי
תצח	קב' ע"ב	שב"ק

זוהר הקדוש עם פירוזש מתוך מדבש על הפרשה

פרק שמות תשפ"א

עלון מס' 115

"לבעזה" ת"ע"י מרכז מתוק מדבר ת.ד. 5135 ירושלים

זהירות מליהנות מ אדם שאינו טוב עין

ואלה שמות בני ישראל, רבי חייא פתח, (משל ג) אל תלם את לחם רע עין ולא תתאו למטעמו, אל תלם את לחם רע עין, בגין דנהמא או הנאה דההוא בר נש הדוי רע עין, לאו איהו כראוי למכיל ולאתני מניה, כדי פד נחתו ישראל למכרים לא יטעמו נחמא דמצראי, לא אשתקו בגלוותא, ולא יעיקון לון מצראי.

אמר ליה רבי יצחק, והוא גזר אתגר, אמר ליה פלא איהו פרקא יאות, דהא לא אתגר במצרים דוווקא, דהא לא כתיב (בראשית טו ט) כי גר יהיה זרעך בארץ מצרים, אלא לא להם, ואפילו בארץ אחרא.

אמר רבי יצחק, מאן דאייה בעל נפש (ס"א לא יכול עם בר נש) דמייליה יתיר משאר בני נשא,

מתוק מדבר

אמר ליה רבי חייא לרבי יצחק פלא איהו פרקא יאות הכל הוא קרוי מה שאנו אמרתי ומה שאתה אומר, דהא לא אתגר במצרים דוווקא כי לא נגור שהגולות תהיה דווקא למצרים, דהא לא כתיב כי גר יהיה זרעך בארץ מצרים, אלא בארץ לא להם, ואפילו בארץ אחרא והיתה יכולה להתקיים גורת הגולות אפילו בארץ אחרת, ור"ל כי כמו שהיה נחשב להם גלות מיום שנולד יצחק ונתקיים משיכ ועובדות וענו אותם בערך שלא היו שקטים, כן יחשב להם גלות שבתם בא"י שהיתה עדין ארץ לא להם בערך שהכענני אז בארץ, ולא היו מוכרים לרדת לעומק הקליפות למצרים, אלא מפני שלשלטו בהם המצרים ע"י שאכלו מלוחם, ואם היו נשארים בארץ ישראל ושם היה נולד משה, ושם היה נתינת התורה, אז לא היו יוצאים עוד בגנות, צא וחשוב כמה גרמה אכילת לחם רע עין. (רמ"ק ומפלטייס)

אמר רבי יצחק, מאן דאייה בעל נפש לא יכול עם בר נש דמייליה יתיר משאר בני נשא מי שהוא בעל נפש לא יאכל עם אדם שאוכל יותר משאר

זהירות מליהנות מ אדם שאינו טוב עין

ואלה שמות בני ישראל כדי לפреш פסוק זה רבי חייא פתח הקודמים לפреш מש"כ אל תלם את לחם רע עין, ולא תתאו למטעמו ומספר אל תלם את לחם רע עין טעם הדבר בגין דנהמא או הנאה דההוא בר נש הדוי רע עין לפי שהלחם או ההנאה של אדם שהוא רע עין, לאו איהו כראוי למכיל שהקליפה שורה על עיניו, כדי פד נחתו ישראל למכרים לא יטעמו נחמא דמצראי שאם כשירדו ישראל למצרים לא היו טועמים לחם של המצרים בחינם שהיה לחם רע עין כדלקמן, לא אשתקו בגלוותא ולא יעיקון לון מצראי לא היו נשארים שקוועים בגנות ולא היו מצרים להם המצרים.

אמר ליה רבי יצחק שאל לרבי חייא, והוא גזר אתגר והרי נגורה גורה על ישראל להיות בגנות,

פרק שמות תשפ"א

או מאן דהו אַזִיל בְּתֵר מָעוֹי, אֵי אַעֲרָע בְּהַהוּא רֵע עַיִן, יְפֹס גְּרָמִיה וְלֹא יִכּוֹל מְנַחֶמֶא דִילִיה, דְלִית נְחַמָא בִּישָׁא בְּעַלְמָא בְּרַמְהַהוּא לְחַם רֵע עַיִן, מָה פְתִיב (שם מג' לב) פֵי לֹא יוּכְלוּן המצריים לְאַכֵל אֶת הָעָרִים הַיָּא לְמִצְרִים, הָא לֹך לְחַם רֵע עַיִן.

אהבה עזה מהקב"ה לישראל

אמיר רבוי יהודא כל מאן דאשׂתדל באוריינטָא בהאי עַלְמָא ומsegel עובדין טבין, יְרִית עַלְמָא שְׁלִימָא, וכל מאן דלא אשׂתדל באוריינטָא בהאי עַלְמָא, וְלֹא עֲבֵיד עובדין טבין, לא יְרִית לֹא האי ולא האי, והא תנן אית מאן דירית עַלְמִיה בְּפּוּם אַתְרִיה, ובפּוּם מָה דְחִזֵי לְיהָה. אמר רבוי יצחק, לא תנן אלא מאן דלִית לְיהָ עובדין טבין פָלָל.

אמיר רבוי יהודא, אלמלי הוּו יְדַעַין בְּנֵי נְשָׁא רְחִימָוֹתָא דְרָחִים קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִישְׁרָאֵל, הוּו שָׁאֲגִין כְּפִירִיא לְמַרְדָף אַבְתָרִיה, דְתַנְיָא בְּשֻׁעָתָא דְנַחַת יְעָקָב לְמִצְרִים, קְרָא קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפָמְלִיא דִילִיה, אמר להוֹן, בְּלִכּוֹן חותוֹ לְמִצְרִים וְאַנְאَا אִיחּוֹת עַמְכוֹן, אַמְרָה שְׁכִינַתָא

מתוק מדבר

ולא עֲבֵיד עובדין טבין, לא יְרִית לֹא האי ולא האי וככל מי שאינו עוסק בתורה בעולם הזה ואני עושה מעשים טובים אינו יורש לא את בחינת קוב"ה ולא את בחינת השכינה, ואין שם מתנת חמס, והא תנן וכן לנו מדרנו אית מאן דירית עַלְמִיה בְּפּוּם אַתְרִיה יש מי שיורש עלמו דהינו עולם הבא כפי מה שנחאço בעולם הזה, וכפומ' מה דְחִזֵי לְיהָ וכפוי מה שרاوي לו לפִי מעשייו ואין שם ויתור,ומי שלא עשה מצות אפילו לא חטא ישאר בחוץ. אמר רבוי יצחק, לא תנן לא לנו מדרנו כן שנשאר אדם בחוץ לגמרי אלא מאן דלִית לְיהָ עובדין טבין פָלָל אלא למי שאין לו מעשים טובים כלל, אבל מי שיש לו אפילו קצת מעשים טובים ולא חטא, או כיוון שננסנס בגין עדן נותנים לו יותר מכדי מעשיו. (למ"ק ומפליטס)

אמיר רבוי יהודא, אלמלי הוּו יְדַעַין בְּנֵי נְשָׁא רְחִימָוֹתָא דְרָחִים קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לִישְׁרָאֵל אם בני אדם היו יודעים אהבתה הגדולה שהקב"ה אוהב את ישראל, הוּו שָׁאֲגִין כְּפִירִיא לְמַרְדָף אַבְתָרִיה היו שואגים לבני הארץ לרודוף אחריו להתדבק בו, דְתַנְיָא בְּשֻׁעָתָא דְנַחַת יְעָקָב לְמִצְרִים קְרָא קְדוּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְפָמְלִיא דִילִיה שלמדנו בשעה שירד יְעָקָב למצרים קרא הקב"ה לפמליה שלו, הינו למלכות ולכל חיליה, אמר להוֹן, בְּלִכּוֹן חותוֹ לְמִצְרִים אמר להם כולכם רדו למצרים תחילה וְאַנְאَا אִיחּוֹת עַמְכוֹן ואני ארד אחריכם ואתחבר עמכם, אַמְרָה שְׁכִינַתָא רְבוּנָא דְעַלְמָא אית

בני אדם כי הוא בחיי רֵע עַיִן, או מאן דהו אַזִיל בְּתֵר מָעוֹי או עם מי שהולך אחר מעיו והאותיו שהוא ג'יב בחיי רֵע עַיִן, لكن אי אַעֲרָע בְּהַהוּא רֵע עַיִן יְפֹס גְּרָמִיה וְלֹא יִכּוֹל מְנַחֶמֶא דִילִיה אֵם נודמן שבא לאכול אצל איש רֵע עַיִן ישוחות עצמו כולם יתרגב על רעבונו ולא יוכל מלחתמו, דְלִית נְחַמָא בְּעַלְמָא בְּרַמְהַהוּא לְחַם רֵע עַיִן כי אין לחם רֵע בעולם אלא הלחם של רֵע עַיִן, מה בְּחִיבָב אצל הלחם של המצריים, כי לא יוכל המצריים לאכל את העברים לְחַם, כי תועבה היא לְמִצְרִים פֵי מלחמת שהיה להם עין הרוע לא יכולו לראות איך ישראלי אוכליהם לחם, הָא לֹך לְחַם רֵע עַיִן הרי לך שלחם שאכלו ישראל למצרים היה לחם של רֵע עַיִן, ולפי שאכלו ישראל מלחמתם لكن נשאו אצלם בגלות ושלטו עליהם ושבתו אותם.

(דף ג ע"ב, וככיאורינו ברוך הוא עמי יג-טו)

אהבה עזה מהקב"ה לישראל

אמיר רבוי יהודא, כל מאן דאשׂתדל באוריינטָא בהאי עַלְמָא, ומsegel עובדין טבין, יְרִית עַלְמָא שְׁלִימָא כל מי שעוסק בתורה בעולם הזה ומsegel עצמו ועשה מצות ומעשים טובים יורש העולם שלם, הינו שיורש את [בחינת] השכינה שהיא מנוחת הצדיקים, ושלימותה היא בבחינת הקב"ה, כי המצאות הם כנגד השכינה והتورה כנגד הקב"ה, ובשתיהם יחד נשלים האדם ויורש העולם שלם ושם שלם, וכל מאן דלא אשׂתדל באוריינטָא בהאי עַלְמָא

רבות נא דעתך, אית צבאות בלא מלכ'א, אמר לה אתי מלכ'נו פלה, מלכ'נו, מארתא העדן דמלוכ'ן בכל עובדי, פלה, דא שכינטא דהיא פלה בחופה, ואזלא הא פהא דתניא, אמר רבי יהודא, Mai דכתיב (במדבר ז א) ויהי ביום פלת משה, פלה כתיב, ביום פלאת פלה לחופה, ושכינטא דא היא פלה.

מעולם לא זה השכינה מהכוטל המערבי

בשעתה דנחתת שכינטא למצרים, נתהו בהדרה שטין רבוא של מלאכי השרת, וקדשא בריך הוא בקדמיה, הדא הוא דכתיב (מיכה ב י) ויעבור מלכם לפניהם ויהו"ה בראשם.

רבי יצחק אמר, אתי מלכ'נו פלה, דא אידי שכינטא, אתי מלכ'נו Tabai, מארת בי מקדשא דלעילא, תשורי מראש אמנה מארת בי מקדשא דלתקא, דאמר רבי יהודא, מעולם לא זה השכינה מכותלי דמערבה דברי מקדשא, דכתיב (שיר ב ט) הנה זה עומד אחר כתלנו, והוא ראש אמנה לכל עולם, בראש שניר וחרמון, מארתא

מהות מדבר

דכתיב ויעבור מלכם לפניהם היא השכינה הנקרה מכלם של כל צבאות الملכים, ויהו"ה בראשם וזה הנראה יהו"ה הוא הלך בראשם.

רבי יצחק אמר שם"כ אתי מלכ'נו פלה, דא אידי שכינטא פ"י ישראל אמורים בגלותן להשכינה הנקרה כליה לא את נמצאת אנתנו בגלות, ומ"כ אתי מלכ'נו Tabai פירושו מארת בי מקדשא דלעילא ואת משגחת עלינו מקום בית המקדש של מעלה, תשורי מראש אמנה פירושו מארת בי מקדשא דלתקא (ס"ג סל"ג) וגם את משגחת עלינו מקום בית המקדש של מטה, דהינו מבין שני בדי הארון שם שורתה ההשכינה, וعصיו בגלות היא שורה על כותל המערבי דאמר רבי יהודא, מעולם לא זה השכינה מכותלי דמערבה דברי מקדשא מעולם לא נסתלקה השכינה מכותל המערבי של בית המקדש דכתיב הנה זה עומד אחר כתלנו, והוא ראש אמנה לכל עולם והוא ראש האמונה לכל העולם, כי שם היא משגחת עליינו, וזהו ראש האמונה להאמין שהשכינה נמצאת עמו ומשגחת עליינו גם בגלותינו, בראש שניר וחרמון זיהו שמות המשכן, כי מציין דאוריתא נפקת לעלם מקום שהتورה יצאה לעולם, דהינו מירושלים כמ"ש (ימע"ג ג) כי מצינו תצא תורה ודבר ה' מירושלים, והוא שניר שמשם יוצאת הוראה לישראל, וחרמון שיזוא חرم ושםמה לאומות

צבאות בלא מלפָא אמרה השכינה להקב"ה רבונו של עולם וכי יש צבאות בלא המלך, ר"ל איך אפשר שאנו נרד תחילת אתה המלך תבוא אחרינו, אלא אתה תבוא יחד עמו ותשפיע ותאייר בכל צבאות الملכים כדי שהיא יהיה בהם כח לשמר ולהציל את ישראל בגלותם, אמר לה הקב"ה יפה אמרת אתי מלכ'נו פלהathiich תבואי ועמי תרדי כליה שהוא השכינה, מלכ'נו פירושו מארתא העדן דמליכ'ן בכל עובדי מקום העדן המלובן בכל מעשו שם כלו לבן המורה על חסד וرحمים, ומ"כ פלה, דא שכינטא דהיא פלה בחופה היא השכינה שהיא כלה בחופה, ואזלא הא, פהא דתניא וזה דומה למה שלמדנו אמר רבי יהודא, Mai דכתיב ויהי ביום פלת משה, פלה כתיב בלי אותן ר', שפירושו ביום דעאלת פלה לחופה ביום שנכנסה הכללה לחופה דהינו במשכן ביום שהוקם המשכן, ושכינטא דא היא פלה והשכינה זו היא הכללה.

(דף ח' ע"ב, ובביאורינו ברוך ה עמי לט-ט)

מעולם לא זה השכינה מהכוטל המערבי

בשעתה דנחתת שכינטא למצרים בשעה שירודה השכינה למצרים, נתהו בהדרה שטין רבוא של מלאכי השרת וקדשא בריך הוא בקדמיה ירוו עמה ששים רבוא מלאכי השרת והקב"ה ירד בתחילת, הדא הוא

דאורייתא נפקת לעלמא, ולמה לאגנָא על ישראל, ממעונות ארויות, אלין עמיין, רבינו ייְדָן אומר, ממעונות ארויות, אלין אינון תלמידי חכמים דעסקי באורייתא, במעונות המקראות ובבתי כנסיות, איןון אריוֹן ונמרים באורייתא.

הקב"ה בעצמו יקיים את השכינה מעברה

בגלוּתָא דָאָדוֹם בַּעֲיֵי קָרְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתִּיקָרָא בְּעַלְמָא, וְלִמְיָתִי אִיהוּ לְאַקְמָא לְמַטְרוֹנִיתָא וְלִנְגָּרָא לָהּ מַעֲפָרָא, וּוְיָמָן דִּיעָרָעָ תִּפְנִזְנָה, בְּשֻׁעַתָּא דִּיְמָא (ישעה נב' ב) הַתְּנָעָרָי מַעַפָּר, קוּמִי שְׁבִי יְרוֹשָׁלָיִם, הַתְּפַתְּחִי מַסְרִי צְוָארָה, מֵאַן הוּא מַלְכָא וְעַמָּא דִיְקִים קָמָה.

מהtopic מדבר

בעצמו למטה, ולמייתי איהו לְאַקְמָא לְמַטְרוֹנִיתָא ולגערא לה מַעֲפָרָא ויבוא הוא בעצמו להקים את השכינה ולנעර אותה מעברה דהינו מהקליפות שנאחזו בה בגלות, וכשתגיע עתה עת דודים לפודטה מבין הקליפות או תנתער מהקליפות ויקוים מש"כ (וכלייש ג' ב) ואת רוח הטומאה עבירה מן הארץ. ווי לְמַאַן דִּיעָרָעָ תִּפְנִזְנָה בְּשֻׁעַתָּא דִּיְמָא אוִי לאותו המלך ולאוთה האומה שיזודמו שם לפני הקב"ה בשעה שיאמר להשכינה התנערוי מַעַפָּר פי' את בת ציון השכינה בגולה התנערוי מעבר הקליפות שהיא שוכבת בו בגלות, קוּמִי שְׁבִי יְרוֹשָׁלָיִם קוּמִי מהעבר את ירושלים ושבי על הכסא, הַתְּפַתְּחִי מַסְרִי צְוָארָה שביה בת ציון, פי' התירני מעל צווארך קשרורי רצועות העול ולא תהיי עוד משועבדת ונכנעת בגלות, מאן הוא מַלְכָא וְעַמָּא דִיְקִים קָמָה מי הוא המלך והעם שיקום או לפניו, ר'יל עם היהות שהם לא עשו רעות לישראל עכ"ז כיון שהם לפני פוגע בהם בדיניו ומראה בהם נקמתו ונסיו ואורתוי, כי בהכרח יהיו מעכבים אותם המלכים והעמים מלכות ישראל, לנין ייקום הקב"ה בהם.

העולם, ולמה צריכה השכינה להשגיח علينا, כדי לאגנָא על ישראל ממעונות ארויות אלין עמיין להגן על ישראל מקשי השעבור של העמים הנקראים ארויות כנ"ל. רבינו ייְדָן אומר מש"כ ממעונות ארויות אלין אינון אלא מקום שהשכינה שכנתה בגלות, והיינו אלין אינון פלמידי חכמים דעסקי באורייתא במעונות המקראות ובבתי מדרשות ובבתי כנסיות אלו הם תלמידי החכמים שעוסקים בתורה אריוֹן ונמרים באורייתא שהם ארויות ונמרים בתורה. (דף ח' ע"ב, ובכיאורינו ברך ה עמי מא-טפ)

הקב"ה בעצמו יקיים את השכינה מעברה

בגלוּתָא דָאָדוֹם בַּעֲיֵי קָרְדָּשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַתִּיקָרָא בְּעַלְמָא בסוף גלות אדום יצאה הקב"ה להתקבב בעולם שיכירו כל הנבראים את אלהות"ו, لكن אפילו שלא יהיה ישראל ראוי לגולי אלהות אם יהיה ח"ז دور שכלו חיב, עם כל זה בשליל כבוד השכינה ירד הקב"ה בכבודו

שבח דא שידרא

וכל הלומד כתבי מרכז הארי"ל ועמו דברי יודר הקדוש, והוא על ידי פירושים על הזהר שמיסדים ד"יקא ד"יקא על ידי הקדומות הארי"ל, איש הזה שלמד כך טעום בעצמו טעם מותוק, עד שידע שלא נמצא כחמה עמייקה כהכמתה בעולם חכמתה עמייקה שעל זה בודאי אמר דוד המלך (תהלים יט ח'יא) תורה ה' תמיימה משכנת נפש, וגוי, הנחמדים מזחאב ומפו רב ו'מתוקים מדבר' ונופת צופיט. רצה לומר: אם בר ישראל לומד סטרוי תורה, או יודע בבירור "שתיות ה' תמיימה", כלומר שלא נפתחה עוד, כי תורה אמת היא אין סוף, ותורה זו באמות "משכנת נפש" בתשובה שלמה.

(הدمשך אליעזר בהקדמותו "דרך הקודש" אות מא, הובא בארכות בסיום הספר שער יהר)

הזהר מקדוש"ה ע"פ "מתוך מ"ב"ש" הפירוש הנפלא שהתקבל בכל תפוצות ישראל

פורמט כיס
"זבלתך בדור"
מהדורות ר' יוסף
צבי עברנער
[cm 16.5/11.5]

פורמט רגיל [cm 24/17]

פורמט ביגז' - מהדורות ר' הערשל וועבער
[cm 17/12]

